

Sărbătoarea Nașterii Domnului Iisus Hristos sau Crăciunul, celebrată la 25 decembrie, a asimilat cu multe secole în urmă ceremoniile păgâne ale solstițiului de iarnă și a adus de-a lungul timpului diverse și minunate tradiții.

Crăciunul este unul din cele 12 praznice împărătești ale Bisericii bizantine și este a patra mare sărbătoare după Paști, Rusalii și Vinerea Mare. De la începutul secolului XX, este și o sărbătoare laică, celebrată atât de către creștini, cât și de către necreștini, cu obiceiuri specifice fiecărei țări, de obicei în familie și cu daruri multe.

De la reîntoarcerea Soarelui la Sărbătoarea Nașterii Domnului

Religiile precreștine marcau în această perioadă solstițiul de iarnă sau reîntoarcerea Soarelui. Cea mai veche referință scrisă a fost găsită în Mesopotamia, unde sărbătoarea, care ținea 12 zile, avea drept scop să-l ajute pe zeul Marduk să îmblânzească monștrii haosului pentru încă un an.

La romani, sfârșitul lunii decembrie coincidea cu serbările oficiate în cinstea zeului Saturn, numite saturnalii, o formă de venerare a Soarelui, a luminii care biruia întunericul, care se sărbătoreau între 17 și 23 decembrie.

Se celebra nașterea Soarelui neînvins, sol invictus, la solstițiul de iarnă, când zilele reîncep să crească, un cult preluat de la persanii care-l adorau pe Mithra – zeul soarelui.

În anul 274 d.Hr., solstițiul de iarnă a căzut la 25 decembrie și atunci împăratul Aurelian a proclamat această dată ca Natalis Solis Invicti, adică nașterea Soarelui invincibil. Pentru păgâni, aceasta era noaptea în care Marea Zeiță dădea naștere noului Soare, repornind astfel ciclul anotimpurilor.

Acum mai mult de două mii de ani, Dumnezeu văzând că neamul omenesc este asuprit de diavol, L-a trimis pe Arhanghelul Gavriil să vestească Fecioarei Maria nașterea, prin puterea Duhului Sfânt, a Fiului lui Dumnezeu. Pruncul Iisus s-a născut într-o iesle săracă și atunci cei trei magi de la Răsărit, văzând pe cer o stea luminoasă, au străbătut cale lungă pentru a o urma și au ajuns la Bethleem să-i aducă în dar Mântuitorului aur, smirnă și tămâie. Nașterea unui mare împărat fusese prorocită de mult timp de vrăjitori. Irod, împăratul iudeilor, temându-se că va pierde tronul prin nașterea lui Mesia, a poruncit că toți pruncii din Bethleem să fie uciși. Și așa au murit atunci 14.000 de copii, dar Iosif și Maria, vestiți de un înger, au reușit să-l salveze pe Fiul Domnului, fugind în Egipt.

La începuturile Creștinismului, unii episcopi au propus ca Nașterea Domnului să se sărbătorească în perioada 17 – 24 decembrie, însă obiceiul nu s-a generalizat până în secolul IV, neștiindu-se cu siguranță care ar trebui să fie data corectă. Uneori, Crăciunul era sărbătorit chiar în septembrie și alteori în martie.

În secolul III, era o sărbătoare comună, la 6 ianuarie, pentru Nașterea Domnului, Botezul Său de către Sfântul Ioan și participarea la nunta din Cana Galileii, moment liturgic adoptat ulterior și de Biserica Romei.

În anul 320, Papa Julius a stabilit ziua de 25 decembrie ca fiind data oficială a nașterii lui Iisus Hristos, iar cinci ani mai târziu, în 325, primul împărat roman creștin, Constantin cel Mare, a schimbat semnificația zilei de 25 decembrie: el a stabilit o sărbătoare cu dată fixă, ce aniversa Nașterea lui Iisus Hristos.

În 354, Liberius, episcopul Romei, a reconfirmat oficial aceeași dată pentru sărbătoarea Nașterii Domnului, asimilând sărbătorile populare și păgâne deja existente cu ocazia solstițiului de iarnă.

Împăratul Iustinian a declarat ziua nașterii lui Iisus drept sărbătoare a Imperiului Roman în anul 429, Sfântul Patrick a introdus această sărbătoare în Irlanda în 461, Augustin de Canterbury statorniceste aceeași tradiție în Anglia în 604, iar un secol mai târziu Sfântul Bonifaciu instituia în Germania celebrarea Nașterii lui Iisus tot la 25 decembrie. Crăciunul a pătruns în Scandinavia în 815 prin Sfântul Ansgar, Sfântul Chiril a contribuit la răspândirea sărbătorii creștine în țările slave, Sfântul Adalbert în Ungaria din 997, iar Danemarca se va creștina complet în perioada 1014-1053.

În țările Europei occidentale, protestanții au interzis în anumite epoci serbarea Crăciunului și cultul sfinților. De exemplu, Oliver Cromwell a interzis în Anglia această sărbătoare între anii 1649 și 1660.

Abia în secolul XIX, Crăciunul a devenit cu adevărat o serbare populară

. Odată cu afirmarea rolului economic și social al familiei burgheze, a devenit sărbătoarea copiilor, a darurilor și a carității. Și responsabil de această mentalitate este Charles Dickens, care în 1843 a publicat celebra nuvela “Colind de Crăciun”, despre un om morocănos și mizantrop și despre transformarea sa după ce primește vizita a patru fantome în ajunul Crăciunului, poveste de multe ori ilustrată în filme și desene animate.

Statul american Alabama a fost primul care a declarat Crăciunul drept sărbătoare legală în 1836, iar apoi din 1870 a devenit sărbătoare națională în toate statele americane.

Biserica Catolică însă s-a opus, zadarnic, afirmării lui Moș Crăciun și în special în anii 1950 a manifestat rezistență față de asimilarea unor mitologii populare diferite de creștinism. Fiecare comunitate de creștini a sărbătorit însă Crăciunul în funcție de tradițiile culturii locului și de obiceiurile păgâne din momentul convertirii, și așa se face că ritualurile specifice sunt numeroase și foarte diferite.

Cum e sărbătorit Crăciunul în lume

În

Germania

, în fiecare dintre cele patru duminici dinainte de Nașterea lui Iisus, se aprinde o lumânare așezată într-o cutie. Au loc procesiuni reprezentându-i pe cei trei magi și Nașterea lui Hristos.

Suedezii

descoperă surprizele de Crăciun într-un sac îngropat adânc în zăpadă.

În

Grecia

, masa de Crăciun are în mijloc o pâine tradițională, iar după ospăț masa nu se strânge, pentru ca Iisus să aibă cu ce-și potoli foamea.

Olandezii

Îl așteaptă pe Sinterklaas care vine pe un cal alb și lasă daruri în saboții de lemn.

În

Polonia

se păstrează obiceiul ca, în cinstea stelei de la Bethleem, masa de Crăciun să înceapă după ce apare pe cer prima stea nimită Gwiazdka, mica stea.

În

Rusia

, de Crăciun, Moș Crăciun, numit Babușka, este însoțit de Albă-ca-Zăpadă, umită Snegurocika, iar copiii primesc prăjituri și jucării.

În

Spania

, darurile de Crăciun sunt oferite de magi care merg în cortegii de curteni, cavaleri și muzicanți, iar în case și biserici există iesle miniaturale care redau atmosfera Nașterii Domnului.

În

Statele Unite

se împodobesc clădirile cu pomi de Crăciun, punctul central ale sărbătorii fiind cadourile aduse de Santa Claus.

În

Costa Rica, Columbia și Mexic

darurile sunt aduse de Nino Jesus, Copilul Iisus.

Japonezii

celebrează Crăciunul cu lanterne (sau felinare, lampioane), păpuși și aranjamente florale și cu Jizo, Moș Crăciun.

Englezii

pregătesc de Crăciun faimoasa și tipica budincă numită hakin. Încă din secolul XVII, budinca de prune se pregătește chiar în dimineața de Crăciun și este stropită cu brandy și se flambează la servire.

sursa:

actualmm.ro